

บทที่ 5

บทสรุป

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ เพื่อเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานและขนาดโรงเรียนและเพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 12 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 21 โรงเรียน โดยผู้ที่ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก รวมทั้งสิ้น 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ชนิดแบบตรวจสอบรายการ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า และเป็นคำถามปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่าความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบรายคู่โดยการทดสอบแบบเซฟเฟ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก คิดจากกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลได้ จำนวน 34 โรงเรียน จำนวนแบบสอบถาม 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.18 ผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 50 เป็นจำนวนเท่ากัน โดยคิดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 11.77 โรงเรียนขนาดกลางร้อยละ 35.29 และโรงเรียนขนาดเล็กร้อยละ 52.94 ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมและด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับปานกลาง

1.1 สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด พิษณุโลก ด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร รองลงมาคือ ขาดการมีส่วนร่วมจากบุคคลภายนอกในการจัดทำหลักสูตร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาขาดงบประมาณในการจัดทำหลักสูตร

1.2 สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด พิษณุโลก ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ครูต้องรับผิดชอบงานนอกเหนืองานสอนมากเกินไปจนไม่มีเวลาสอน รองลงมาคือ ครูขาดความสนใจในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีสอนและเทคนิคการสอนใหม่ๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ไม่มีการจัดครูเข้าสอนแทนครูที่ขาดหรือไม่มาปฏิบัติงาน

1.3 สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด พิษณุโลก ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ขาดการมีส่วนร่วมในการประเมินจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องระหว่าง ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง รองลงมาคือ ครูขาดการประเมินที่หลากหลายและขาดการประเมินรอบด้าน เช่น ความรู้ ทักษะ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าอบรม การวัดผลและประเมินผล

1.4 สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด พิษณุโลก ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ สถานศึกษาขาดการสำรวจปัญหาและความต้องการในการนิเทศ รองลงมาคือ ขาดการรายงานผลการนิเทศการศึกษาและนำผลการนิเทศไปพัฒนางานวิชาการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาไม่มีแผนการนิเทศงานวิชาการ

1.5 สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด พิษณุโลก ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ครูไม่นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง รองลงมาคือ ครูผู้วิจัยไม่มีการปรับปรุงแก้ไขผลงานวิจัยเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูขาดงบประมาณในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

1.6 สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด พิษณุโลก ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ การดำเนินการตามแผนไม่ต่อเนื่อง และ ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญ

ร่วมมือในการจัดทำกรประกันคุณภาพการศึกษาน้อย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เปรียบเทียบสาเหตุของปัญหางานวิชาการจำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 เปรียบเทียบสาเหตุของปัญหางานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด พิษณุโลก จากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ โดยรวมและด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1.1 เมื่อเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตาม ตำแหน่งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ในรายข้อพบว่า บุคลากรขาดการนำผลประเมินหลักสูตรไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาในการจัดทำหลักสูตรครั้งต่อไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.2 เมื่อเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ในรายข้อพบว่า ครูต้องรับผิดชอบงานนอกเหนืองานสอนมากเกินไปจนไม่มีเวลาสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.3 เมื่อเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ในรายข้อพบว่า ขาดการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการประเมินผล สถานศึกษาขาดการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าอบรมการวัดผลและประเมินผล และการวัดผลประเมินผลไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.4 เมื่อเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ในรายข้อพบว่า สถานศึกษาไม่มีแผนการนิเทศงานวิชาการและ

ครูขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการนิเทศงานวิชาการของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.5 เมื่อเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ในรายข้อพบว่า ครูไม่มีความตระหนักถึงความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.6 เมื่อเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ในรายข้อพบว่า บุคลากรในสถานศึกษาขาดความตระหนักและขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำงานประกันคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษาขาดการรายงานการดำเนินงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาประจำปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 เปรียบเทียบสาเหตุของปัญหางานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จากโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยรวมและด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการแก้ไข ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยพบว่า

3.1 สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สูงที่สุด คือ บุคลากรครูไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ บุคลากรในสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญของงานวิชาการและสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนน้อยที่สุด มีด้วยกันอยู่ 5 สาเหตุ คือ มีกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอนมาก ขาดการจัดสอนแทนสำหรับครูที่ขาดสอน ขาดการวางแผนในการวัดผลประเมินผลและครูขาดการวิจัยนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สูงที่สุด คือ ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ หน่วยงานต้นสังกัดเพิ่มอัตรากำลัง

ให้เพียงพอและน้อยที่สุดมีอยู่ด้วยกัน 3 แนวทาง คือ ควรลดกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนกันให้น้อยลง ประชุมวิชาการ เพื่อดำเนินการวางแผนอย่างต่อเนื่องและผู้บริหารควรเสริมกำลังใจให้ครูผู้สอน ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาพบประเด็นที่สำคัญและได้นำเสนอในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก อภิปรายผล 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมเป็นสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสูงสุด พบว่า บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคลากรภายในสถานศึกษายังไม่เข้าใจแนวปฏิบัติและวิธีในการจัดทำหลักสูตร และยังไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นสถานศึกษาจึงต้องคำนึงถึงความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 35-36) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษานำมาซึ่งจะจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย จัดทำโครงสร้างหลักสูตรต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมเป็นสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าสาเหตุที่สูงที่สุดคือ ครูต้องรับผิดชอบงานนอกเหนืองานสอนมากเกินไปจนไม่มีเวลาสอน ทั้งนี้อาจเกิดจากจำนวนบุคลากรครูในสถานศึกษาไม่เพียงพอต่องานที่มีมากจนเกินไป รวมทั้งการแบ่งภาระงานของครูนั้นไม่เท่าเทียมกัน จึงทำให้ครูบางท่านมีงานมากจนไม่มีเวลาสอน ซึ่งสอดคล้องกับ วรณี แก้วเจียมวงศ์ (2539, หน้า 127) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาและสาเหตุของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล

โดยพบว่า สาเหตุของของปัญหาด้านในด้านปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่าเกิดจากสาเหตุ การขาดแคลนจำนวนครูประจำวิชาและจำนวนครูไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ ทั้งนี้เพราะอัตราขาดแคลนกำลังครูมีสูง และหน่วยงานต้นสังกัดไม่เปิดรับสมัครครูเพื่อสอบบรรจุให้ตรงกับความต้องการของทางโรงเรียน

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ในภาพรวมเป็นสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง โดยสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษาสูงที่สุด คือ ขาดการมีส่วนร่วมในการประเมินจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องระหว่าง ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องของการประเมินเท่าที่ควร อาจเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวัดผลประเมินผล ซึ่งการมีส่วนร่วมในการประเมินจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จะนำไปสู่การประเมินผลตามสภาพจริง ปัจจุบันเป็นประเมินผลที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากโดยมีหลักการ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 183) กล่าวไว้ว่า

1. การประเมินตามสภาพจริง ไม่เน้นการประเมินทักษะพื้นฐาน (Skill Assessment) แต่เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อน (Complex Thinking Skill) ในการทำงาน ความร่วมมือ ในการแก้ปัญหา และการประเมินตนเองทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
2. การประเมินตามสภาพจริง เป็นการวัดและประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน
3. การประเมินตามสภาพจริง เป็นการสะท้อนให้เห็นการสังเกตสภาพงานปัจจุบัน (Current Work) ของนักเรียน และสิ่งทีนักเรียนได้ปฏิบัติจริง
4. การประเมินตามสภาพจริง เป็นการผูกติดนักเรียนกับงานที่เป็นจริง โดยพิจารณาจากงานหลาย ๆ ชิ้น
5. ผู้ประเมินควรมีหลาย ๆ คน โดยมีการประชุมระหว่างกลุ่มผู้ประเมินเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน
6. การประเมินต้องดำเนินการไปพร้อมกับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
7. นำการประเมินตนเองมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินตามสภาพที่แท้จริง
8. การประเมินตามสภาพจริง ควรมีการประเมินทั้ง 2 ลักษณะ คือ การประเมินที่เน้นการปฏิบัติจริง และการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมเป็นสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษาในรายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ สอดคล้องกับ เจียรนัย ดีเดช (2549, หน้า 128) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายใน และการแนะแนวการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการ กำหนดแผนการนิเทศที่เหมาะสมและมีการดำเนินการสอดคล้องกับแผนการนิเทศที่กำหนด แต่ สถานศึกษาอาจจะขาดการสำรวจปัญหาและความต้องการในการนิเทศจากบุคลากรใน สถานศึกษาและยังขาดการนำผลในการนิเทศนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานวิชาการของ สถานศึกษา

1.5 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมเป็นสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง และสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการวิจัยในชั้นเรียนทุกข้ออยู่ในระดับ ปานกลาง แต่สาเหตุที่สูงที่สุดในเรื่องของการวิจัยในชั้นเรียนคือ ครูไม่นำผลการวิจัยมาใช้ ประโยชน์ในการแก้ปัญหาจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ครูผู้ทำการวิจัย ไม่เห็นความสำคัญในผลการวิจัย ว่ามีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและสามารถที่จะช่วย แก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้ถ้าครูเห็นความสำคัญของงานวิจัยและนำผลการวิจัย ไปใช้ก็จะสามารถช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรม สภามัธยมศึกษา (2543) ที่กล่าวไว้ว่า ผลการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของข้อความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรม การยืนยันทฤษฎีข้อความจริง แนวทาง การพัฒนาปรับปรุงงานหรือการตอบปัญหา ข้อสงสัย จะเป็นข้อมูลหรือความคิดที่ทรงคุณค่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่เราต้องการพัฒนา และเป็นเครื่องมือที่ใช้แสวงหายุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนา ถ้าเป็นงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัย ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ต่อผู้เรียนดังนั้นการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนา กลุ่มเป้าหมายบรรลุตามวัตถุประสงค์จึงเป็นสิ่งที่ผู้นิเทศจะต้องตระหนักถึงความสำคัญ และ ดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติโดยเร็ว ซึ่งแนวทางของการนำผลการวิจัยไปใช้มี ดังต่อไปนี้

1. การนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสามารถใช้ได้ใน ลักษณะดังนี้

1.1 ใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยตรง เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ครูผู้สอน นำไปใช้ในการปรับกิจกรรม

การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้

1.2 ใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่าง ราบรื่น และมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการ

พัฒนาการเรียนการสอนโดย

2.1 นำไปใช้แก้ปัญหาหรือนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการที่เป็นความรู้ใหม่ นำไปอ้างอิงหรือนำไปสอนนักเรียนเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

2.2 นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อไปเพื่อให้ได้ความรู้ที่ลึกซึ้งเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น

3. การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการ

ผลการวิจัยนอกจากจะเป็นประโยชน์ในด้านการปรับปรุงและพัฒนางานหรือการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาวิชาชีพอีกด้วย โดยผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ หรือปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

1.6 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมเป็นสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการประกันคุณภาพการศึกษามากอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสาเหตุที่สูงสุดได้แก่ ดำเนินการตามแผนไม่ต่อเนื่อง และ ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาน้อย ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่สถานศึกษามีกิจกรรมในสถานศึกษาที่มากทำให้บุคลากรไม่มีเวลาในการปฏิบัติตามแผน อีกทั้งระยะเวลาในการจัดทำงานประกันคุณภาพมีจำกัดจึงทำให้ดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด และชุมชนยังขาดความรู้และไม่เห็นความสำคัญในการทำประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เจียรนัย ดีเดช (2549, หน้า 128) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านประกันคุณภาพการศึกษอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก อภิปรายผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่าในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานวิชาการมีความเข้าใจที่ตรงกันในภาพรวมและเนื้อหาของงานวิชาการ รวมทั้งมีการสื่อสารที่เข้าใจตรงกันสามารถทำงานอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วมการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา อีกทั้งยังได้เข้าฝึกอบรม ประชุมสัมมนา จึงทำให้มีการรับรู้บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานวิชาการได้เท่าเทียมกัน สอดคล้องกับ วรณี แก้วเจียมวงศ์ (2539, หน้า 136) พบว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นในเรื่องของปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

มัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะเกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยมีระดับสาเหตุที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีสาเหตุของปัญหาการจัดการด้านหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนที่ต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมในเรื่องของบุคลากรครูผู้สอน งบประมาณและทรัพยากรต่างๆ มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก จึงทำให้มีความสามารถในการจัดการที่ดีกว่า และประสบปัญหาที่น้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก สอดคล้องกับ จุไรลักษณ์ โกมล (2548, หน้า 134 - 135) พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังคงสอดคล้องกับ รุจิรา อุดรแผ้ว (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสาเหตุของปัญหาด้านการนิเทศการศึกษาพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมีสาเหตุของปัญหาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมีบุคลากรที่เหมาะสมกับแผนในการจัดทำกรนิเทศภายในโรงเรียน ในด้านการประกันคุณภาพการศึกษาพบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความพร้อมของบุคลากร งบประมาณ รวมทั้งสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมากส่งผลให้เกิดสาเหตุของปัญหาที่ต่างกัน ส่วนในด้านที่มีสาเหตุของปัญหาไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดต่างกันมีความรู้ในด้านการบริหารงานวิชาการที่เท่าเทียมกัน โดยอาจจะมาจากการนำบุคลากรในโรงเรียนเข้าฝึกอบรมตามที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดให้ มีเอกสารหลักฐานในการปฏิบัติงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่ชัดเจน ในด้านการวิจัยในชั้นเรียนอาจได้มีการเข้าอบรมและศึกษาเพิ่มเติมรวมทั้งโรงเรียนให้ความสำคัญในเรื่องของการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาได้รับข้อมูลในการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ครบถ้วนเท่าเทียมกัน จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหางานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สูงที่สุด คือ ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ หน่วยงานต้นสังกัดเพิ่ม

อัตรากำลังให้เพียงพอ ซึ่งทั้งนี้อาจจะมาจากการที่ ครูผู้สอนไม่สนใจหรือไม่เห็นความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ประกอบกับที่ภาระงานของครูมีมากจนเกินไป และการที่โรงเรียนมีครูไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน จึงทำให้ครูที่มีอยู่ปฏิบัติงานนอกเหนือจากงานสอนมากจนส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่เต็มประสิทธิภาพและยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำลง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ จำแนกเป็น

1. ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
  - 1.1 ควรจัดอัตรากำลังของครูให้เพียงพอับความต้องการของสถานศึกษา
2. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน
  - 2.1 ควรกำชับครูผู้สอนให้เห็นความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนมาเป็นอันดับแรก
  - 2.2 ควรลดการจัดกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนในสถานศึกษาเพื่อเป็นการลดภาระงานครูและให้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนที่เพิ่มมากขึ้น
  - 2.3 ควรส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าอบรมแนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
  - 2.4 ควรสำรวจปัญหาและความต้องการกับบุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษา
  - 2.5 ควรดำเนินการจัดทำงานประกันคุณภาพการศึกษาตามแผนที่กำหนดและให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของกับโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาด้วย
3. ข้อเสนอแนะต่อครูผู้สอน
  - 3.1 ควรให้ความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้แก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง
  - 3.2 ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของกับนักเรียนร่วมกันวัดผลประเมินผลการศึกษาของนักเรียนเพื่อนำไปสู่การประเมินตามสภาพจริง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ที่เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อาทิเช่น ด้านแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ด้านแนะแนวการศึกษา เป็นต้น
2. ควรศึกษาสาเหตุของปัญหาการบริหารงานด้านอื่น ที่นอกเหนือจากงานวิชาการ อาทิเช่น งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานงบประมาณ เป็นต้น